2013-33-RE

CAUSA 2013-33-RE
(Rosselló Piera i Campos Tomás c/ Principat d'Andorra)

Sentència del Tribunal Constitucional del 13-3-2014 relativa al recurs d'empara 2013-33-RE

Número de registre 431-2013. Recurs d'empara

Sentència del 13 de març del 2014

BOPA núm. 23, del 2 d'abril del 2014

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 17 de setembre del 2013, per la representació processal dels Srs. Santiago Rosselló Piera i Francisco Javier Campos Tomás, mitjançant el qual interposa un recurs d'empara contra els autes del 25 de gener, del 20 i del 25 de febrer i del 13 de març del 2013, dictats per la Batllia, i contra l'aute del 30 de juliol del mateix any que resol l'incident de nul·litat d'actuacions, dictat igualment per la Batllia, per una presumpta vulneració del dret a obtenir una decisió fonamentada en Dret (més genèricament el dret a un procés degut), reconegut a l'article 10 de la Constitució i per una presumpta vulneració del dret a la intimitat, reconegut a l'article 14 de la Constitució i del dret al secret de les comunicacions, establert a l'article 15 del mateix text i atès que demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets fonamentals esmentats, que s'adoptin les mesures per reposar els drets fonamentals vulnerats fent cessar la situació il·lícita, declarant la conseqüent nul·litat de tots els autes que ordenen la intervenció telefònica o el lliurament del resultat de les mateixes, que es comuniqui aquesta decisió a les autoritats espanyoles competents als efectes que es recuperin les escoltes telefòniques i els missatges lliurats, sense que resti cap còpia en cap sumari o diligències i es retornin a l'autoritat judicial andorrana, la qual les haurà de conservar fins que no es resolgui l'afer espanyol, en interès de la defensa d'aquesta part i per minorar el dany causat. També demana que es declari la "*responsabilitat del poder judicial de l'Estat en l'error comès, tal com propugna l'article 92.2*" de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, per tal que sigui exigible davant la jurisdicció ordinària;

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 14, 15, 41, 88 i 98 c);

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítol sisè;

Vist l'informe del Ministeri Fiscal del 10 d'octubre del 2013;

Vist l'aute del Tribunal Constitucional del 2 de desembre del 2013, que va admetre a tràmit, sense efectes suspensius, el recurs d'empara 2013-33-RE pel que fa a la impugnació dels autes del 25 de gener del 2013 i del 30 de juliol del mateix any, dictats per la Batllia i el va inadmetre pel que fa a la impugnació dels autes del 20 i del 25 de febrer del 2013 i del 13 de març del mateix any, dictats, igualment, per la Batllia;

Vist l'escrit d'al·legacions presentat, el 17 de desembre del 2013, per la representació processal dels Srs. Santiago Rosselló Piera i Francisco Javier Campos Tomás;

Vistes les conclusions formulades, dintre de termini, per la part recurrent i pel Ministeri Fiscal;

Escoltat l'informe del magistrat ponent, Sr. Juan Antonio Ortega Díaz-Ambrona;

Antecedents

Primer

En el marc de la cooperació penal internacional i de la comissió rogatòria internacional CRI-022-3/13 seguida per uns presumptes delictes de falsedat de document mercantil, suborn i blanqueig de capitals, el 25 de gener del 2013, la Batllia va dictar un aute mitjançant el qual, entre d'altres, es decretava el secret de sumari per un termini de 6 mesos, s'autoritzava la intervenció de les comunicacions telefòniques dels Srs. Santiago Rosselló Piera i Francisco Javier Campos Tomás, així com el lliurament d'aquestes comunicacions a les autoritats judicials espanyoles. Així mateix, també va dictar un aute del 20 de febrer del 2013 en què autoritzava determinats funcionaris; un altre aute, el 25 de febrer següent, mitjançant el qual ordenava el cessament de les escoltes telefòniques; i, el 13 de març del mateix any, un aute sobre la manera de procedir amb els enregistraments efectuats.

Segon

L'1 de juliol del 2013, la representació processal dels Srs. Santiago Rosselló Piera i Francisco Javier Campos Tomás va formular apel·lació contra els autes esmentats, d'acord amb les disposicions de l'article 37 de la Llei de cooperació penal internacional i de lluita contra el blanqueig de diners o valors producte de la delinqüència internacional i contra el finançament del terrorisme.

Tercer

El 10 de juliol del 2013, el Tribunal de Corts va dictar un aute en què s'inadmetia a tràmit aquest recurs d'apel·lació per tal com l'article 194 del Codi de procediment penal no permet interposar un recurs contra els autes de la Batllia dictats en el marc de la cooperació penal internacional en relació amb una comissió rogatòria.

Quart

La representació processal dels Srs. Santiago Rosselló Piera i Francisco Javier Campos Tomás va considerar que s'havien vulnerat els seus drets a obtenir una decisió fonamentada en Dret, reconegut a l'article 10 de la Constitució, a la intimitat, reconegut a l'article 14 de la Constitució, i al secret de les comunicacions, establert a l'article 15 del mateix text, així com al dret al recurs en els processos penals, reconegut a l'article 10.2 de la Constitució i va formular, aleshores, un incident de nul·litat d'actuacions, en primer lloc, davant la Batllia contra els autes impugnats i, en segon lloc, un incident de nul·litat d'actuacions davant el Tribunal de Corts contra l'aute d'inadmissió del recurs d'apel·lació (causa 2013-34-RE).

Cinquè

El 30 de juliol del 2013, la Secció d'Instrucció de la Batllia va dictar un aute mitjançant el qual decidia desestimar l'incident de nul·litat d'actuacions esmentat, perquè no apreciava que s'hagués produït en les investigacions practicades cap de les vulneracions al·legades.

Sisè

La representació processal dels Srs. Santiago Rosselló Piera i Francisco Javier Campos Tomás va presentar un recurs d'empara en seguiment de la primera via processal que havia seguit. Així doncs, el 17 de setembre del 2013, contra els autes del 25 de gener, del 20 i del 25 de febrer i del 13 de març del 2013, dictats per la Batllia, i contra l'aute del 30 de juliol del mateix any que resol l'incident de nul·litat d'actuacions, dictat igualment per la Batllia, per una presumpta vulneració del dret a obtenir una decisió fonamentada en Dret (més genèricament el dret a un procés degut), reconegut a l'article 10 de la Constitució i una presumpta vulneració del dret a la intimitat, reconegut a l'article 14 de la Constitució, i del dret al secret de les comunicacions, establert a l'article 15 del mateix text.

Els recurrents, en primer lloc, després de recordar el procediment previst al procediment penal (articles 40 i 87) pels casos en què el dret a la intimitat es pugui veure afectat, consideren que els jutges andorrans han de motivar aquesta afectació sense poder-ho delegar o donar per suposat que ja ho han fet els jutges estrangers. Sobre aquest punt, cita la sentència del Tribunal Constitucional del 2 d'abril del 2012, recaiguda en la causa 2011-36-RE.

Seguidament, exposa quin és el problema a Andorra a l'hora d'afrontar el delicte de blanqueig de diners, ja que es tracta d'un tipus delictiu que, malgrat la seva autonomia necessita sempre de l'existència d'un delicte antecedent (aquell que genera el producte que es blanqueja). El Codi penal andorrà encara conserva un sistema de llista que fa que a determinats productes il·lícits no els hi pugui ser d'aplicació el tipus de blanqueig. Conclou, per tant, que a Andorra la definició del blanqueig ve directament condicionada per la constatació de l'existència d'indicis que els béns provenen d'un delicte especial, i només a partir d'aquest pressupòsit és possible indagar posteriorment el sentit econòmic de les disposicions sospitoses de blanqueig.

Entrant en les consideracions sobre la comissió rogatòria tramesa per l'autoritat judicial espanyola i la subsegüent actuació de l'autoritat judicial andorrana, en primer lloc, analitza acuradament el contingut de les resolucions estrangeres (aute del 22 de gener del 2013 del Tribunal d'Instrucció núm. 6 de Madrid i comissió rogatòria del 25 de gener del 2013, dictada per aquest mateix òrgan)

per tal de demostrar que aquestes resolucions no estan suficientment motivades, no contenen gairebé cap indici, ni aporten cap documentació per fonamentar les seves afirmacions segons les quals les diligències prèvies espanyoles s'estarien seguint contra una suposada organització criminal relacionada amb delictes de falsedat de document mercantil, suborn i blanqueig de capitals. La representació processal dels recurrents, per contra, arriba a la conclusió que del contingut d'aquestes resolucions allò que es desprèn es que hi hauria una defraudació a l'Hisenda Pública espanyola, comesa en associació delictiva i amb falsedat de document i els diners provenint d'aquest delicte de defraudació es podrien estar blanquejant a Andorra. Fets, tots ells, que no són constitutius de cap delicte a Andorra, ni tampoc de blanqueig de diners.

En segon lloc, procedeix igualment a una anàlisi de l'aute del 25 de gener del 2013, dictat per la Batllia i objecte del recurs d'empara actual i conclou que la Batllia considera que existeixen indicis suficients de delicte degut als autes espanyols *"Ergo, la Batllia fa confiança al que diu el jutge instructor espanyol i no examina per ella mateixa els indicis per arribar a aital convenciment. I li era impossible determinar si existien indicis ja que aquests no es nomenen més que de manera indirecta per part del jutge espanyol que sol·licita la prova, fent esment a un "oficio policial precedente" que fa seu, però que no s'acompanya."*

Així mateix, discrepa del contingut de l'aute del 30 de juliol del 2013 que resol l'incident de nul·litat d'actuacions que declara "*Que es pot observar la justificació i proporcionalitat de les investigacions sol·licitades, basant-se en les informacions trameses per l'autoritat estrangera*", que els recurrents són els gestors bancaris i assessors financers de les persones investigades, i que del contingut de les comunicacions entre ells i de la posició del Sr. Santiago Rosselló Piera en l'entitat bancària, aquest era coneixedor de l'absència de base operativa lícita dels seus clients.

En relació amb tots aquests punts, destaca que si es pretén que el delicte de blanqueig té com a origen dels fons un delicte d'associació il·lícita, caldrà aportar no només indicis de la comissió del delicte d'associació il·lícita, sinó també indicis del delicte que hauria comés aquesta associació il·lícita de manera que sigui generador d'un producte que pugui ser blanquejat. Recorda que a Andorra, les evasions fiscals realitzades per clients dels bancs andorrans no són constitutives ni d'un delicte d'evasió fiscal (no existeix al Codi penal), ni d'un delicte d'associació il·lícita (en no ser delicte l'evasió fiscal no es promou la comissió de cap delicte), ni d'un delicte de blanqueig de diners (en no ser un producte d'origen il·lícit el diner que prové de l'evasió fiscal).

Per això, cal un examen més concret i aprofundit per part de l'autoritat judicial andorrana i no únicament una remissió a l'examen efectuat per l'autoritat espanyola, ja que sense cap altre indici que aquesta única manifestació, sense que s'aporti cap o, almenys, s'esmenti algun indici, s'afecti als drets a la intimitat i al secret de les comunicacions de dos treballadors de la banca, que es dediquen, en el marc de l'entitat en què treballen, a fer la feina que sempre han fet i que fan tots els bancs d'aquest país i que no és il·lícita.

Per acabar, demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets fonamentals esmentats, que s'adoptin les mesures per reposar els drets fonamentals vulnerats fent cessar la situació il·lícita de la manera que s'indica en l'encapçalament d'aquesta sentència.

Setè

El 10 d'octubre del 2013, el Ministeri Fiscal va presentar un informe en resposta al recurs d'empara

2013-33-RE en què demana la seva inadmissió a tràmit, d'acord amb l'article 37.2 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional.

Una vegada més, després de recordar la naturalesa del recurs d'empara, el Ministeri Fiscal considera que la part recurrent pretén la revisió de la interpretació i de l'aplicació del dret ordinari efectuada pel batlle instructor, especialment en relació amb la Llei de cooperació penal internacional i de lluita contra el blanqueig de diners o valors producte de la delinqüència internacional i contra el finançament del terrorisme i amb els Convenis internacionals vigents.

Destaca igualment que les resolucions objecte de recurs estan suficientment fonamentades en Dret i les seves valoracions de la normativa d'aplicació no es poden en absolut tatxar d'arbitràries. Així mateix, les seves argumentacions i resolucions han de ser considerades conformes a la comuna opinió del conjunt de juristes.

Pel que fa a la vulneració dels drets a la intimitat i al secret de les comunicacions dels recurrents, el Ministeri Fiscal manifesta que les mesures d'investigació amb aquesta ingerència van ser examinades de forma detallada, proporcional i fonamentada no únicament en la norma nacional, sinó també en aquells tractats o instruments internacionals vigents entre Espanya i Andorra als efectes de procedir a la col·laboració judicial penal per aquelles conductes criminals més greus amb caràcter organitzat i transnacional.

Vuitè

El 2 de desembre del 2013, el Tribunal Constitucional va admetre a tràmit, sense efectes suspensius, el recurs d'empara 2013-33-RE pel que fa a la impugnació dels autes del 25 de gener del 2013 i del 30 de juliol del mateix any, dictats per la Batllia i el va inadmetre pel que fa a la impugnació dels autes, del 20 i del 25 de febrer del 2013 i del 13 de març del mateix any, dictats, igualment, per la Batllia. Seguidament, va trametre la causa a la part recurrent per tal que presentés les al·legacions que estimés pertinents.

Novè

El 17 de desembre del 2013, la representació processal dels Srs. Santiago Rosselló Piera i Francisco Javier Campos Tomás va presentar un escrit d'al·legacions en què s'oposa, punt per punt, al contingut de l'informe del Ministeri Fiscal, precisant que no demana una revisió de la interpretació i de l'aplicació del dret ordinari, sinó que s'intenta demostrar que s'ha produït una vulneració de drets fonamentals.

Reitera que la nostra llei interna deixa clarament establert que la cooperació penal internacional s'ha de fer seguint les normes i els principis nacionals i en cap moment s'ha dit que aquesta norma tingui algun defecte que la faci arbitrària, il·lògica o irraonable.

Així mateix, reprèn, de manera substancial, les al·legacions i les pretensions adduïdes en el seu escrit d'empara.

Desè

El 16 de gener del 2014, el Ministeri Fiscal, i, el 22 de gener del mateix any, la representació processal dels recurrents, van presentar els seus escrits de conclusions en què reprodueixen les al·legacions i els arguments continguts en els seus escrits anteriors.

Fonaments jurídics

Primer

Com es desprèn dels antecedents, aquest recurs d'empara es va admetre a tràmit únicament contra els autes del 25 de gener del 2013 i del 30 de juliol del mateix any, dictats ambdós per la Batllia.

Mitjançant l'aute del 25 de gener del 2013, la Batllia va decidir: admetre a tràmit, sense perjudici de la sobirania del Principat d'Andorra, la comissió rogatòria internacional registrada amb el núm. CRI-022-3/13; decretar el secret de les actuacions per un termini improrrogable de sis mesos; requerir una informació determinada a diverses entitats bancàries del Principat; ordenar la investigació patrimonial de les persones físiques i jurídiques implicades; requerir informació als notaris de les Valls; ordenar el bloqueig i l'embargament preventiu de determinats comptes bancaris; delegar parcialment l'execució al director del Servei de Policia, en funcions de policia judicial, al qual s'autoritza, de forma expressa, per procedir a la intervenció durant el termini d'un mes les comunicacions telefòniques que s'especifiquen. Aquest darrer punt és l'objecte principal del recurs d'empara actual.

Per la seva banda, l'aute del 30 de juliol del 2013, dictat igualment per la Batllia, desestima l'incident de nul·litat d'actuacions presentat pels Srs. Santiago Rosselló Piera i Francisco Javier Campos Tomás, recurrents en empara actuals que al·leguen, en essència, dues vulneracions de rellevància constitucional:

1r la vulneració del dret a obtenir una decisió fonamentada en Dret, reconegut a l'article 10 de la Constitució;

2n la vulneració del dret a la intimitat, reconegut a l'article 14 de la Constitució, i del dret al secret de les comunicacions, establert a l'article 15 del mateix text.

Així mateix, demanen que es declari la "*responsabilitat del poder judicial de l'Estat en l'error comès, tal com propugna l'article 92.2*" de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, per tal que aquesta sigui exigible davant la jurisdicció ordinària.

Tot i que els recurrents no ordenen sempre els seus arguments impugnatoris al voltant d'aquestes dues grans vulneracions al·legades, és procedent fer-ho ara, en el moment de dictar sentència. Així doncs, examinarem els arguments esgrimits pels recurrents segons es puguin referir, de manera general, a un defecte de fonamentació o de motivació en els autes impugnats o bé, de manera específica, a una infracció dels drets constitucionals a la intimitat i al secret de les comunicacions.

Segon

L'article 10.1 de la Constitució reconeix els drets a la jurisdicció, a obtenir una decisió fonamentada en Dret i a un procés degut.

En aquest recurs s'argumenta, des de diversos punts de vista, que els autes impugnats no contenen, en sentit constitucional, "*una decisió fonamentada en Dret*".

Els recurrents al·leguen que no era procedent acceptar les peticions de la comissió rogatòria, perquè les conductes de les persones sospitoses no eren constitutives de delicte en el Principat. Es refereixen en particular al blanqueig de diners, ja que es tracta d'un tipus delictiu que, malgrat la seva autonomia necessita sempre de l'existència d'un delicte antecedent (aquell que genera el producte que es blanqueja). Afirmen que el Codi penal andorrà encara conserva un sistema de llista que fa que a determinats productes il·lícits no els hi pugui ser d'aplicació el tipus de blanqueig. Conclouen, per tant, que a Andorra la definició del blanqueig ve directament condicionada per la constatació de l'existència d'indicis que els béns provenen d'un delicte especial, i només a partir d'aquest pressupòsit és possible indagar posteriorment el sentit econòmic de les disposicions sospitoses de blanqueig.

Davant aquesta argumentació dels recurrents convé recordar que el judici del fons, que consisteix en determinar si els delictes als quals es refereix la comissió rogatòria són delictes, o no ho són, a Andorra i si han de conduir, o no, a complimentar la comissió rogatòria, és un judici reservat a la jurisdicció penal i no correspon al Tribunal Constitucional. Allò que sí és competència d'aquest Tribunal és controlar si aquest judici de fons ha estat realitzat, en efecte, per la jurisdicció penal del Principat per si mateixa i amb el seu propi criteri, ja que no seria admissible que aquest fos definit –purament i simplement- a criteri posterior de la jurisdicció estrangera que cursa la comissió rogatòria. Això és –i no una altra cosa- allò que es desprèn de la nostra sentència del 2 d'abril del 2012, recaiguda en la causa 2011-36-RE. En aquesta sentència es considerava que no hi havia una "*decisió fonamentada en Dret*" quan la Batllia, sense jutjar per si mateixa, es remetia sense més al criteri jurídic que sostingués més endavant el jutge estranger.

Però, en el cas actual convé destacar que la Batllia va dictar l'aute impugnat del 25 de gener del 2013, exposant al llarg de 25 folis el seu propi criteri de fons sobre l'assumpte suscitat. També hem de tenir ben present que la comissió rogatòria provinent del Jutjat núm. 6 de l'Audiència Nacional d'Espanya no es limitava a citar com a possibles delictes el de blanqueig de diners, sinó també els de falsedat en document mercantil i suborn. I, menys encara, convé oblidar que la Batllia, en el segon considerant d'aquest aute afirma successivament, entre altres coses, que: el procediment estranger és conforme als principis constitucionals del Principat referents als drets i a les llibertats públiques, garantits en la Constitució; que la mesura sol·licitada no és contrària als principis fonamentals de l'ordenament andorrà; que els fets que motiven la demanda, constitutius de delicte segons la llei andorrana, tenen importància suficient per justificar la intervenció de la justícia andorrana; que tots els delictes en els quals es basa la comissió rogatòria estan penalment castigats per la llei andorrana, etc. Per consegüent, la Batllia sí ha format el seu propi judici sobre el fons i ha exposat les seves raons de caràcter jurídic.

Això sent així, no correspon a aquest Tribunal actuar com una jurisdicció penal superior revisora, ni entrar a ponderar si aquests judicis tan clars i rotunds de la Batllia són correctes o equivocats. Al Tribunal Constitucional li correspon en aquests casos aplicar l'anomenat cànon de constitucionalitat i examinar tan sols si la fonamentació de la Batllia resulta arbitrària, il·lògica o absurda.

I, és clar que per tot allò que acabem de dir, estem lluny d'aquest fet.

Per tant, no es pot apreciar una manca de fonamentació en Dret de l'aute del 25 de gener del 2013 esmentat.

Tercer

S'ha d'afirmar el mateix en relació amb l'altre aute impugnat que desestima l'incident de nul·litat d'actuacions, és a dir, l'aute del 30 de juliol del 2013. Aquest aute, de 17 folis, recorda tots els arguments dels recurrents, els examina un a un i els desestima amb raonaments jurídics. Convé destacar que aquest aute respon a l'al·legació dels recurrents en relació amb la qual s'estarien perseguint unes activitats que podrien ser un delicte fiscal a Espanya, però no al Principat. Per tal d'examinar aquesta al·legació, l'aute hi dedica els seus apartats 2, 3 i sobretot 4. En aquest darrer apartat, la Batllia evoca les al·legacions dels recurrents segons les quals el delicte d'origen seria un delicte fiscal "*i que aquest no seria perseguible conforme a la legislació andorrana*". Però afegeix que "*s'han de considerar aquestes manifestacions incorrectes i voluntàriament incompletes en relació als elements probatoris que van motivar la investigació.*"

La Batllia analitza els fets i els preceptes aplicables de manera distinta a la dels recurrents. Recorda que segons l'Estat sol·licitant la part de l'organització resident a Espanya estaria presumptament dedicada a blanquejar capitals provinents de certes organitzacions criminals russes, denominades Solntsevskaya i Solomonskaya i que haurien comès altres delictes per facilitar la seva activitat. Entre ells citava els de falsedats documentals i suborns a funcionaris públics de Lloret de Mar, amb la finalitat d'obtenir contractes de promoció immobiliària amb una reducció fraudulenta dels impostos pel fet d'obtenir d'aquell Consistori la declaració d'interès social per a les seves promocions. Tot això permetia donar una aparença de legitimitat a diversos capitals provinents d'activitats delictives. Efectivament, es tractava que béns obtinguts inicialment mitjançant activitats delictives es camuflessin després i es convertissin en beneficis derivats d'inversions immobiliàries, de promocions esportives, etc., les quals aparentaven haver-se originat a través d'activitats mercantils legítimes a la Costa Brava.

Aquest aute també recorda que atès que s'investiga un blanqueig de capitals provinents del crim organitzat a Rússia "*sí que es dona el requisit de la doble incriminació des del punt de vista del dret andorrà, en ser el delicte major d'associació il·lícita un delicte major amb el grau de penalitat previst per l'article 409 del codi penal andorrà com per a ser susceptible de ser delicte d'origen del blanqueig de capitals*". I, cas que hi hagués algun dubte del vigor del judici de la Batllia, l'aute afegeix: "*No hi a cap element per a creure que els diners objecte de blanqueig vingui motivats per un delicte de frau fiscal com exposa la defensa, sense perjudici que el frau fiscal pugui ser un dels delictes comesos pels encausats, juntament amb el suborn de funcionaris i la falsedat documental*". I s'afegeix encara una precisió més: que a Andorra el delicte de blanqueig de capitals és perseguible des de l'any 1990, si bé aquest tipus ha conegut nombroses modificacions d'ampliació durant els anys 1995, 1997, 2005 i 2008.

Doncs bé, atès allò que acabem de dir, no ens correspon revisar aquests judicis categòrics de la Batllia, continguts en el segon aute impugnat. Novament, hem d'insistir en què al Tribunal Constitucional només li correspon estudiar si aquests fonaments que duen a desestimar l'incident de nul·litat d'actuacions i donen suport a la seva decisió inicial de cooperar amb la comissió rogatòria, van més enllà del cànon de constitucionalitat i resulten absurds, il·lògics o arbitraris. I, circumscrit el nostre judici a aquests aspectes, és clar que no es pot apreciar tampoc una falta o una carència, constitucionalment rellevant, en la fonamentació jurídica d'aquest aute de la Batllia. Per aquest motiu, també hem de desestimar el recurs d'empara en relació amb aquest punt.

Quart

Resta per examinar si s'ha produït una vulneració del dret constitucional de l'article 14 de la Constitució que garanteix el dret a la intimitat contra les intromissions il·legítimes en la vida privada i familiar i una vulneració del dret de l'article 15 d'aquesta mateixa norma que garanteix el secret de les comunicacions, salvat el cas de manament judicial motivat.

Després de tot allò que acabem de dir, el camí que permet arribar a una conclusió segura sobre si en aquest cas hi ha hagut una intromissió, si ha sigut legítima i si els autes judicials estan suficientment motivats, queda força desbrossat. D'acord amb l'aute del 25 de gener del 2013, la intromissió acordada tenia la durada d'un mes i feia referència a dos telèfons –un fix i un mòbil- del Sr. Santiago Rosselló Piera i a un mòbil del Sr. Francisco Javier Campos Tomás.

El jutge de l'Audiència Nacional espanyola en el moment de sol·licitar l'assistència judicial del Principat, va assenyalar, en la seva comissió rogatòria, que el Sr. Santiago Rosselló Piera, de la Banca Privada d'Andorra (BPA), mantenia un fort vincle personal i professional amb el ciutadà rus Andrey Petrov, membre de l'organització investigada. Indica que el Sr. Santiago Rosselló Piera es va desplaçar en diverses ocasions a Rússia per reunir-se amb membres de l'organització i que en una conversa telefònica del 12 de juliol del 2011, intervinguda fora d'Andorra, va preguntar a Andrey Petrov per una operació d'accions preferents per un valor de cinc milions, interrompent-lo Andrey Pretrov i contestant-li literalment: "*No, per telèfon, millor res*". Consta també en el text de la comissió rogatòria que el Sr. Francisco Javier Campos Tomás va succeir el Sr. Santiago Rosselló Piera en les seves funcions a partir d'un cert moment.

Aquestes i altres dades van ser conegudes per la Batllia quan es va plantejar si autoritzava o no la intervenció dels telèfons esmentats dels recurrents. La Batllia va decidir amb criteri propi que aquesta intervenció estava justificada. La legitimitat de la intromissió es fonamenta en els raonaments d'ambdós autes que estan suficientment motivats des de la perspectiva constitucional. El raonament de l'aute del 25 de gener del 2013 està contingut en el Considerant tercer d'una manera genèrica. En el Considerant setè, la Batllia accepta com a suficients els indicis exposats en el requeriment del qual es desprenia que els recurrents, des de la seva posició en l'entitat bancària -Banca Privada d'Andorra-, mantenien una relació estreta amb les persones de nacionalitat russa investigades i que participaven activament en canalitzar els seus béns provinents, segons el criteri del sol·licitant, d'activitats delictives d'organitzacions criminals russes. En l'aute del 30 de juliol del 2013 afirma (pàg. 11) "*Que l'autoritat andorrana considerà en el seu dia que havia rebut suficient informació de l'autoritat estrangera amb la documentació que obra en autes com per a poder valorar que les investigacions demanades – afectant els drets fonamentals a la intimitat i el secret de les comunicacions - eren justificades, necessàries i proporcionades en relació a la gravetat dels fets investigats i a la necessitat d'esclarir-los."*

Fixat d'aquesta manera el criteri propi de la Batllia estem lluny dels fets que van donar lloc a la nostra sentència del 2 d'abril del 2012, recaiguda en la causa 2011-36-RE en què "*les comissions rogatòries no es van acordar mitjançant un aute motivat i que l'argumentació adduïda per la Batllia per negar la necessitat d'emetre un aute motivat va consistir en afirmar que les comissions rogatòries internacionals anaven dirigides a autoritats judicials estrangeres "que hauran d'adequar a les seves normes les peticions que en elles s'hi contenen."*

Tenint presents totes les consideracions anteriors, després de comprovar que per aute del 25 de

febrer del 2013, la Batllia mateixa va ordenar fer cessar –com ja estava previst- la intervenció de les comunicacions dels recurrents i que, per suposat, aquesta intervenció, com a tal, no prejutja, en cap sentit, per si mateixa, l'existència o la inexistència de responsabilitat penal dels recurrents, aquest Tribunal considera que la intromissió en la seva intimitat en els termes raonats per la Batllia, durant aquell període d'un mes, no té cap tatxa d'il·legitimitat i que les decisions judicials motivades entren dins de l'excepció prevista a l'article 15, in fine, de la Constitució.

Per consegüent, és procedent desestimar també aquesta al·legació d'inconstitucionalitat.

Cinquè

Així mateix, per tot allò que acabem de declarar, la pretensió relativa a la indemnització per una suposada responsabilitat del poder judicial de l'Estat cau per la seva base.

DECISIÓ:

En atenció a tot allò que s'ha exposat, el Tribunal Constitucional, per l'autoritat que li confereix la Constitució del Principat d'Andorra,

HA DECIDIT:

Primer

Desestimar íntegrament el recurs d'empara presentat per la representació processal dels Srs. Santiago Rosselló Piera i Francisco Javier Campos Tomás contra els autes del 25 de gener del 2013 i contra l'aute del 30 de juliol del mateix any, dictats per la Batllia.

Segon

D'acord amb l'article 92.4 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, condemnar la part recurrent al pagament de les costes processals en seu constitucional.

Tercer

Publicar aquesta sentència, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

I així, per aquesta sentència nostra, que ha de ser notificada a la representació processal dels Srs. Santiago Rosselló Piera i Francisco Javier Campos Tomás, al president de la Batllia i al Ministeri Fiscal ho pronunciem, manem i signem a Andorra la Vella, el 13 de març del 2014.

Juan A. Ortega Díaz-Ambrona
President

Laurence Burgorgue-Larsen
Vicepresidenta

Carles Viver Pi-Sunyer
Magistrat

Pierre Subra de Bieusses
Magistrat